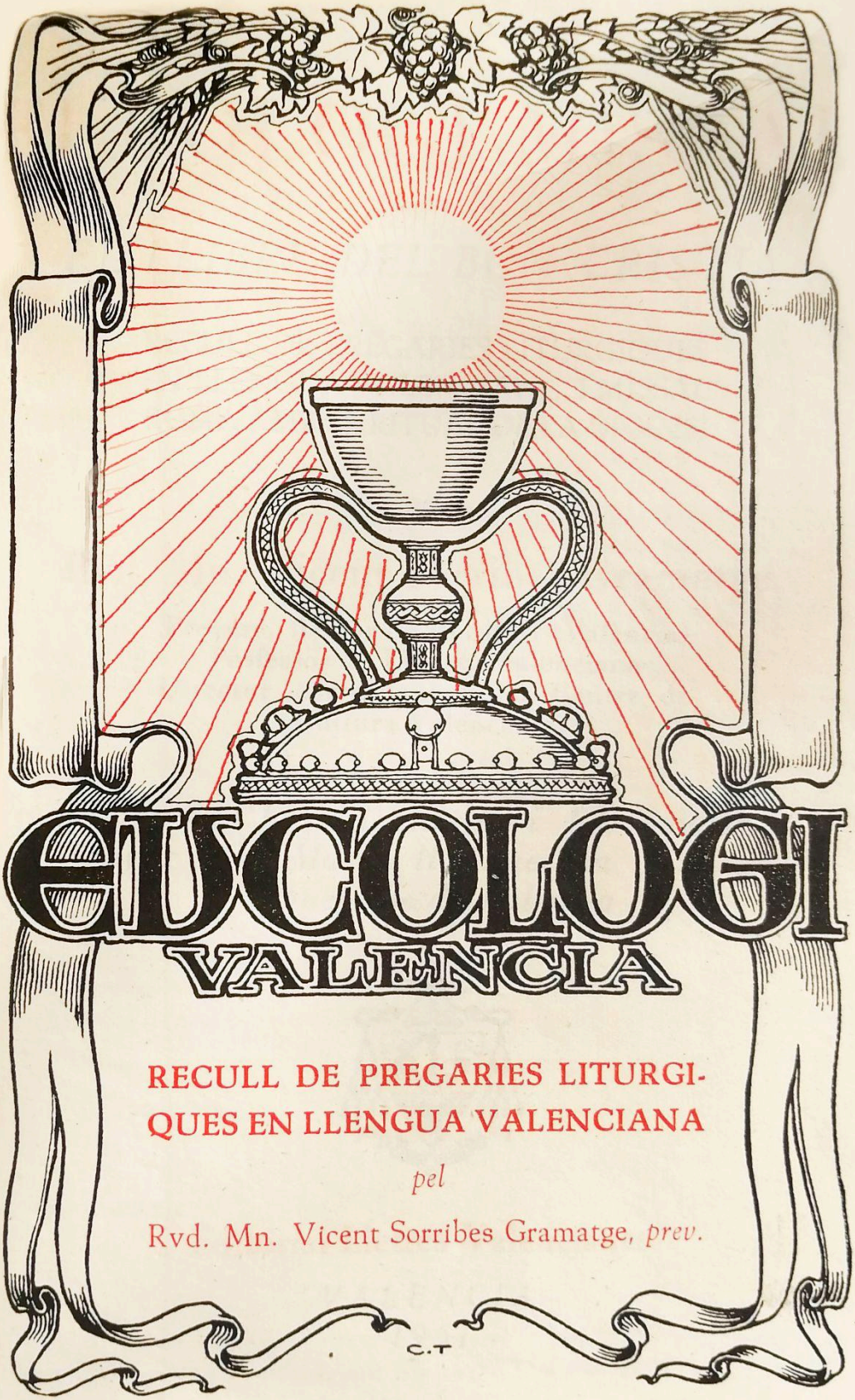

EUCOLOGI VALENCIA

RECULL DE PREGARIES LITURGIQUES EN LLENGUA VALENCIANA

pel

Rvd. Mn. Vicent Sorribes Gramatge, *prev.*

C.T

L'Eucologi Valencià de mossèn Vicent Sorribes, 75 anys després

Per Josep-Miquel Bausset . dj. 30/07/2026
A Del santuari estant

En aquest 2026 s'acompleixen 75 anys de la publicació de l'Eucologi Valencià de mossèn Vicent Sorribes, prevere valencià que es va avançar més de deu anys a la decisió del Vaticà II sobre les llengües vernacles a l'Església.

Va ser la Constitució Dogmàtica Sacrosanctum Concilium, que va afavorir la celebració de l'Eucaristia en les llengües vernacles, una recomanació que s'ha anat aplicant a tots els països, llevat del País Valencià. Aquesta Constitució fou promulgada el 4 de desembre de 1963, després d'obtindre 2159 vots favorables, 19 desfavorables i 1 vot nul. Això va permetre que la Sacrosanctum Concilium entrara en vigor el 16 de febrer de 1964.

El llibret que tinc (d'on he tret aquestes dades) i que recull els documents del Vaticà II, ens recordava que huit anys després, les llengües vernacles admeses en l'ús de la sagrada litúrgia són 245: 144 llengües indígenes d'Àfrica, 32 d'Europa, 48 d'Àsia, 9 d'Amèrica i 12 d'Oceania. Però al País Valencià, en aquest 2026, 61 anys després d'acabar el Concili, encara no tenim la nostra llengua amb normalitat a la litúrgia!

Si amb la Sacrosanctum Concilium s'admetien les llengües vernacles en la celebració de la litúrgia, ja uns anys abans, mossèn Vicent Sorribes Gramatge, rector de Rocafort, s'avançà a aquesta novetat que després proclamaria i consagraria el Vaticà II. I és que el 1951 (aquest any 2026 en fa setanta-cinc), eixia publicat el seu "Eucologi Valencià. Recull de pregàries litúrgiques en Llengua Valenciana", amb un pròleg de l'arquebisbe "En Marcel·lí Olaechea Loizaga". Publicat per Editorial Lletres Valencianes, l'Eucologi de mossèn Vicent Sorribes contenia, a més de les pregàries litúrgiques, el "Missal Romà amb el Ritual de la Diòcesi".

En el pròleg de l'Eucologi, l'aleshores arquebisbe de València, expressava la seua "benedicció i l'aplaudiment més afectuosos per a l'estimat Senyor Rector de Rocafort, Mossèn Vicent Sorribes Gramatge, autor d'este Eucologi, que tant i tant de bé ha de fer entre els fidels de València". L'arquebisbe Olaechea felicitava mossèn Sorribes "per l'encert que ha precedit la seua elegant i artística presentació" i també pel fet que "esta Obra posa a mans dels nostres amadíssims fills, i escrit en la dolça llengua valenciana, un compendi molt encertat de les oracions del cristià i un extret del millor de tots els llibres de pietat: el Missal".

L'Eucologi de mossèn Sorribes pretenia, com deia l'arquebisbe Olaechea, que els fidels pogueren "seguir el Sacerdot en la celebració del Sant Sacrifici". Així els qui anaven a missa no haurien d'assistir "solament com a oients", sinó que, com deia l'arquebisbe, "Sou concelebrants, oferint amb el Sacerdot, el Sacrifici Diví". Per això l'arquebisbe exhortava a no limitar-se a "oir Missa", afegint, encara: "No aneu a oir-la, sinó a celebrar-la, a dir-la amb Jesucrist i amb el seu ministre de l'Altar". L'arquebisbe Olaechea acabava les seues paraules, desitjant que "este Eucologi vos ajude eficaçment i per a tots vosaltres siga gratíssim, sobre tot per als qui assaboriu les belleses de la llengua del gran Fill i Patró de València Sant Vicent Ferrer".

Cal que recordem que el primer fruit del I Congrés Litúrgic de Montserrat va ser, el mateix any de la seua celebració, el 1915, l'edició de l'Eucologi de mossèn Lluís Carreras, una obra que tenia per objectiu facilitar als fidels i fer més entenedora i més participativa la litúrgia, que en aquell temps se celebrava en llatí. Amb el temps, segurament, mossèn Sorribes coneixeria l'Eucologi de mossèn Carreras, i amb voluntat també d'ajudar els laics cristians valencians a viure la litúrgia en la nostra llengua, el rector de Rocafort treballà en l'edició del seu Eucologi.

En el Pòrtic de presentació de l'Eucologi, mossèn Vicent Sorribes explicava que aquesta obra, "malgrat la meua oposició, filla del mesurament de la meua manca de forces", era fruit "d'una amigable coacció", per tal que "em decidís a escriure quelcom en valencià". Tot i l'existència d'altres llibres per a pregar, mossèn Sorribes justificava l'edició de l'Eucologi, pel que "no n'hi ha, al menys que jo sàpia, cap per a pregar en valencià, i això també és digne d'una reparació". Mossèn Sorribes es lamentava així de l'absència d'un missal en valencià: "Què fa hom ací, en favor de la pietat valenciana? Gairebé no-res". Per això afegia: "¿No et sembla que convé demostrar que la nostra llengua servix per a tot?". I justificava aquesta obra així: "Germans: Com veeu, és per Déu, per la Mare, per València, per la Pàtria que treballe".

L'Eucologi de mossèn Sorribes, amb 723 pàgines, inclou, en un primer bloc, les oracions més bàsiques del cristià, com el Parenostre i l'Avemaria, el Credo, la Salve, els Manaments de la Llei de Déu i de l'Església, les Benaurances, les Virtuts Teologals i Cardinals i les Obres de misericòrdia.

En un segon bloc hi ha les oracions litúrgiques, com l'Àngelus i el Regina coeli, les oració de Sant Bernat a la Mare de Déu, a l'Àngel de la Guarda i a Sant Josep, el Te Deum, els Salms, Miserere i De Profundis.

El tercer bloc conté el Sant Rosari, la Felicitació Sabatina, les Cinc Visites als Monuments, el Primer divendres de mes i els Set Dolors de la Verge, entre d'altres.

El quart bloc és el Missal Romà, amb els diumenges d'Advent, Nadal, Epifania i Quaresma, amb l'Ordinari de la Missa i els diumenges del Temps Pasqual i els de després de Pentecosta.

Un altre bloc és el de les festes del Santoral i les diverses Misses de Difunts.

Després hi ha el Ritual del Bateig, el de la Comunió per Viàtic, el de l'Extrema-unció i el del Casament.

Hi ha també un Himnari Musical amb la Missa d'Angelis, el Pange lingua, Adeste fidelis i cants com Oh flor, de Dijous Sant i diversos Goigs i Himnes.

També hi ha un Himnari Litúrgic amb l'Ave Maris Stella, l'Stabat Mater, Vexilla Regis, Lauda Sion Salvatorem, el Magníficat o el Veni Creator.

Finalment hi ha un Himnari Religiós amb l'Oració a la Mare de Déu, de Corella, el Sonet a Crist Crucificat, les Benediccions d'abans i de després de menjar, l'Himne a la Patrona de València o l'Himne vicentí.

En la conferència de clausura del IV Congrés Litúrgic de Montserrat, el 18 d'abril de 2015, el bisbe Piero Marini (President del Comitè Pontifici per als Congressos Eucarístics i Mestre de les Celebracions Litúrgiques Pontifícies 1987-2007), destacava la importància de la litúrgia,

ja que renova l'Església. El bisbe Marini feia notar com la Sacrosanctum Concilium va "donar lloc a una reforma que encara no ha acabat". I això ho sabem prou els valencians, ja que la nostra llengua no ha estat assumida per la jerarquia valenciana. Si el papa Pau VI, el 7 de març de 1964 va celebrar la primera missa en la llengua del poble, a la parròquia romana de Tots els Sants, ¿com és que la majoria de les parròquies valencianes encara no utilitzen la llengua del nostre País?

El bisbe Marini recordava la qüestió de les traduccions litúrgiques per inculturar l'Església en els diversos pobles del món. Unes traduccions que són responsabilitat de les Conferències Episcopals. El bisbe Marini va posar l'exemple de l'Església del nord d'Àfrica durant els primers segles del cristianisme, que va desaparèixer pel fet que els preveres i els bisbes no utilitzaven la llengua del Poble, sinó el llatí. Per això Sant Agustí es lamentava pel fet que no tenia sacerdots que saberen la llengua dels cristians de l'Àfrica del Nord.

Com deia el papa Pau VI, "L'esperança és la mirada de l'Església cap al futur. Una Església que no és vella, sinó antiga, però que el temps la rejoveneix. Una Església que no té por d'allò que és nou, i que de les seues arrels fa brotar una nova primavera". L'Eucologi de mossèn Vicent Sorribes va ser, en un intent per valencianitzar la nostra Església, molt abans del Vaticà II, com una nova primavera.

En el missatge per al Domund de 2015, el papa Francesc ens convidava al "repte de respectar tots els pobles a partir de les seues pròpies arrels", així com també a "salvaguardar els valors de les respectives cultures". I en la canonització de Sant Juníper Serra, el setembre de 2015, el papa Francesc elogià aquest franciscà mallorquí, "que va saber deixar la seua terra i eixir a l'encontre dels altres, aprenent a respectar els seus costums". És el mateix que va fer l'amic Alexandre Alapont a Zimbabwe, aprenent la llengua dels nàmbies i fent-se un d'ells.

En el seu viatge a Mèxic, el febrer de 2016, concretament a Chiapas, el papa Francesc celebrà l'Eucaristia on hi van haver diverses lectures i cants en tres de les llengües dels indígenes, per afirmar així el recolzament del papa Bergoglio a les cultures i als habitants de Chiapas. I mentrestant, els cristians valencians continuarem patint la marginació que l'Església fa del valencià.

61 anys després de la clausura del Vaticà II i perquè l'Església puga assumir la nostra llengua a la litúrgia, és hora que els quatre bisbes valencians s'esforcen per fer normal a l'Església allò que és normal al carrer, a l'Administració i a l'escola. Segurament que el bisbe Sergi, de Tortosa, i l'arquebisbe Enrique, de València, poden fer comprendre als altres dos bisbes, la importància pastoral d'utilitzar la llengua del poble que han de servir.

¿No és hora que els bisbes valencians, d'una vegada per totes, deixen d'expulsar el valencià dels temples? ¿No és hora ja que els bisbes i els preveres valencians, comencen a respectar la cultura i els costums dels valencians? ¿No és hora que Pentecostès i la Sacrosanctum Concilium siguen una realitat a l'Església Valenciana?

Per cert, ¿l'Església Valenciana quan farà un homenatge públic a mossèn Vicent Sorribes i al P. Pere Riutort, per la tasca tan important que van fer a favor del valencià a la litúrgia?

Del 19 al 22 de juliol va tindre lloc a Eivissa la reunió dels bisbes de la Província Eclesiàstica Valentina, amb la participació de l'arquebisbe de València i els seus dos auxiliars, i els bisbes de Mallorca, Menorca, Eivissa, Sogorb-Castelló i Oriola-Alacant. Segons la web de l'"arzobispado de Valencia", es van tractar diversos temes, com la repercussió del viatge

apostòlic del papa Lleó XIV a Catalunya, a Madrid i a les Canàries, així com també la qüestió de l'assignatura de religió catòlica a les escoles o l'acció social i caritativa de l'Església. Res sobre la marginació de la nostra llengua a les diòcesis del País Valencià. Afortunadament les diòcesis de les Illes sí que han introduït la nostra llengua a les celebracions litúrgiques. Quina llàstima que els bisbes illencs no feren vore als bisbes valencians la importància pastoral de la nostra llengua a l'Església!

La celebració enguany del 75è aniversari de l'Eucologi Valencià de mossèn Vicent Sorribes, crec que és l'ocasió propícia per presentar el Missal Romà en valencià, per tal que siga aprovat i implantat a les parròquies valencianoparlants. I també seria el moment per retre un homenatge a mossèn Sorribes i al P. Pere Riutort per part de les diòcesis valencianes.

La valentia de mossèn Sorribes i el seu exemple d'amor a la llengua, hauria de fer que els bisbes i els preveres valencians apostaren definitivament pel valencià a l'Església, tal com a la catedral de València es va celebrar, en la nostra llengua, la missa el dia de Sant Vicent Ferrer. El mateix va passar el dilluns passat, a la catedral de València, també, en l'Eucaristia per commemorar el 750è aniversari de la mort del bon rei Jaume I. I sense que caiguera la volta de la seu, ni que cap secessionista encenguera el retaule ni els bancs del temple.

El que va ser normal eixos dos dies, amb unes Eucaristies en valencià, presidides pel bon arquebisbe Enrique Benavent, ¿per què no és normal cada dia, al Cap i Casal i a totes les parròquies valencianoparlants del País Valencià?

https://www.catalunyareligio.cat/ca/blog/santuari-estant/eucologi-valencia-mossen-vicent-sorribes-75-anys-328946